

การศึกษาความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา

โรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

A STUDY OF PROFESSIONALSHIP OF THE SCHOOL ADMINISTRATORS UNDER NAKHONRATCHASIMA PROVINCIAL LOCAL ADMINISTRATION

วิวรรณทอง ผิวทน

WIWANTHONG PIEWTHON

ธีระ รุญเจริญ

THEERA RUNJARIEN

กิตติ วงษ์ชวลิตกุล

KITTY VONGCHAVALITKUL

มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล

VONGCHAVALITKUL UNIVERSITY

นครราชสีมา

NAKHON RATCHASIMA

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการรับรู้และเปรียบเทียบการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ประชากรเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ รวม 587 คน กลุ่มตัวอย่างใช้วิธีเลือกแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan ได้จำนวน 230 คน เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ที่ผ่านการตรวจสอบหาความสอดคล้องได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 ค่าความเชื่อมั่นโดยรวมทุกด้าน 0.98 และรายข้ออยู่ระหว่าง 0.84-0.95 ใช้สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์ข้อมูลระดับการรับรู้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และวิเคราะห์การเปรียบเทียบความแปรปรวนด้วยวิธี One-Way ANOVA (F-test) และทดสอบรายคู่ ด้วยวิธี LSD

ผลการวิจัยพบว่า การรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพด้านจิตสำนึกสาธารณะ ด้านจิตสำนึกจริยธรรม และด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน ส่วน ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร แตกต่างกัน สำหรับ รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และขนาดสถานศึกษา มีการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การรับรู้, ผู้บริหารมืออาชีพ, ผู้บริหารสถานศึกษา

ABSTRACT

This research aimed to 1) study the level of perception and 2) compare the professional perception of school administrators. The 587 participants were employed in schools under the Nakhon Ratchasima Provincial Administrative Organization, included school directors, deputy directors and the heads of general subject group, which they were stratified randomly, according to their experience and the school sizes. The sample size using the Krejcie and Morgan sample was 230 participants. Using a measuring 5 scales questionnaire collected the data, and consistency value was 60-1.00, a confidence value was 0.98 and each item was 0.84-0.95 respectively. The descriptive statistics, which were used to analyze the data, together with Percentage, mean and One-way ANOVA (f-test) and LSD were used as a standard deviation. The research found that Perception of professionalism of school administrators.

The overall and individual aspects were at the highest level, the perception of professionalism of school administrators showed no difference in 1) academic leadership, 2) vision and potential, 3) public consciousness, 4) ethical consciousness, and 5) cooperation. One the other hand, the difference was found in the concept of management among the school administrators, but there was no difference in the professional perceptions, that revealed statistically significant at the 0.05 level.

Keywords : Perception, Professional management, School administrators

บทนำ

การเปลี่ยนแปลงทางการศึกษาในยุคปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนการจัดการศึกษาให้บรรลุวัตถุประสงค์ของการศึกษาโดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้บริหารในยุคปัจจุบันต้องมีบทบาทในการจัดการและพฤติกรรมขององค์กรตลอดจนต้องมีความรู้ความเข้าใจในทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับผู้บริหารมืออาชีพเป็นอย่างดีต้องรู้ถึงเทคนิคในการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทและสถานการณ์ บทบาทเหล่านี้ล้วนแต่เป็นสิ่งที่ต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงพัฒนาทักษะอย่างต่อเนื่องการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ขององค์กรปัจจัยสำคัญคือผู้นำถ้าองค์กรใดได้ผู้นำที่ไม่มีประสิทธิภาพก็จะเป็นการล้มเหลวและใช้ทรัพยากรต่อผู้ใต้บังคับบัญชาให้เชื่อฟังและปฏิบัติตามคำสั่งได้ ยังเป็นการทำลายขวัญกำลังใจของผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีต่อผู้นำซึ่งจะเป็นผลทำให้การปฏิบัติงานในด้านต่าง ๆ ล้มเหลวไม่ประสบความสำเร็จในองค์กรผู้นำที่มีสมรรถภาพต่ำย่อมพยายามอย่างยิ่งที่จะใช้อำนาจของตนเองและแสดงออกซึ่งความเก่งความสามารถของตนแต่เพียงผู้เดียวผู้นำที่มีสมรรถภาพปานกลางพยายามอย่างยิ่งที่จะใช้กำลังและความสามารถของบุคคลอื่นเป็นที่ตั้งส่วนผู้นำที่มีสมรรถภาพสูงนั้นก็จะใช้วิธีการบริหารงานโดยใช้สติปัญญาของบุคคลอื่นมาเกื้อกูลเป็นหลักยึดถือเป็นแนวปฏิบัติและเมื่อมีเหตุการณ์ปัญหาเกิดขึ้นผู้นำก็จะเรียกประชุมคณะทำงานเพื่อรับฟัง ความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันอย่างพร้อมเพรียงเพื่อตัดสินใจอย่างชาญฉลาดเป็นแบบมีส่วนร่วมรับผิดชอบยอมทำให้เกิดพันธกิจ (Mission) ที่เป็นแนวทางในการพัฒนางานให้บรรลุเป้าหมายแนวคิดทฤษฎีภาวะผู้นำซึ่งในที่นี้คือผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำ (Leadership) และเป็นผู้บริหารมืออาชีพ จะช่วยสนับสนุนการปฏิบัติงานต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์, 2550, น. ก)

ผู้บริหารเป็นผู้มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในการบริหารองค์กรเพราะผู้บริหารเป็นผู้นำเป็นผู้กำหนดนโยบาย กำหนดจุดมุ่งหมายวางแผนและกำหนดเป้าหมายตลอดจนวิธีการดำเนินงานเปรียบเสมือนเข็มทิศนำทาง เพื่อให้การบริหารองค์การบรรลุผลสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายของรัฐและจะต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานกิจการต่าง ๆ มีส่วนรับผิดชอบต่อผู้บริหารเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบายและนำนโยบายไปสู่การปฏิบัติรวมทั้งการติดตามผลการปฏิบัติงานการปรับปรุงคุณภาพผู้บริหารมีอาชีพต้องสร้างวัฒนธรรม โดยการให้รางวัลแก่ผู้ที่ทำงานประสบผลสำเร็จและนำไปสู่การพัฒนาตนเองคิดได้เองตัดสินใจได้เองพัฒนาได้เองของผู้ร่วมงานทุกคนผู้บริหารต้องแสดงออกอย่างชัดเจนและสม่ำเสมอเกี่ยวกับวัฒนธรรมขององค์การ เพื่อให้ผู้ร่วมงานเกิดความมั่นใจในการปฏิบัติงานสามารถเลือกการกระทำที่สอดคล้องกับวัฒนธรรมผู้บริหาร จึงต้องสร้างความรู้สึกระบบความสำเร็จให้แก่บุคลากรแต่ละคนและทุกคนจนเกิดภาพความเป็นผู้นำ ในทุกระดับและนำไปสู่องค์การแห่งการเรียนรู้อย่างแท้จริง (สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, 2553, น. 20)

โรงเรียนในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา มีทั้งหมดจำนวน 58 โรงเรียน ภายใต้การบริหารจัดการของนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเน้นที่จะยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน การอ่านออก เขียนได้และนักเรียนสามารถคิดเป็นทำเป็น วิเคราะห์ สังเคราะห์ได้ มุ่งพัฒนาคุณภาพผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกภาคส่วน ให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้และพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ ที่มีคุณภาพ แต่ในช่วงปีการศึกษา 2558 ที่ผ่านมา พบว่าผลการประเมิน ในระดับชาติ O-Net อยู่ในกลุ่มต่ำ ถึงปานกลางเกือบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ เมื่อเทียบกับสังกัดอื่น ๆ และโรงเรียนในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนจังหวัดพบว่าอยู่ในลำดับที่ 4-6 ผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดควรนำนโยบาย สู่การปฏิบัติให้เกิดผลอย่างชัดเจนและให้มีประสิทธิภาพ ให้เหมาะสมกับความเป็นมืออาชีพของผู้บริหาร (องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา, 2559, น. 35)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้น ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจศึกษาความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นจังหวัดนครราชสีมา โดยศึกษาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหาร ส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา เพื่อศึกษาระดับความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารและเปรียบเทียบความเป็น มืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งผลที่ได้จะเป็นข้อมูลสำหรับนำไปวางแผนพัฒนาและปรับปรุงการบริหาร งานของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา อันจะก่อให้เกิดประโยชน์ สูงสุดต่อการบริหารจัดการศึกษาแบบมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

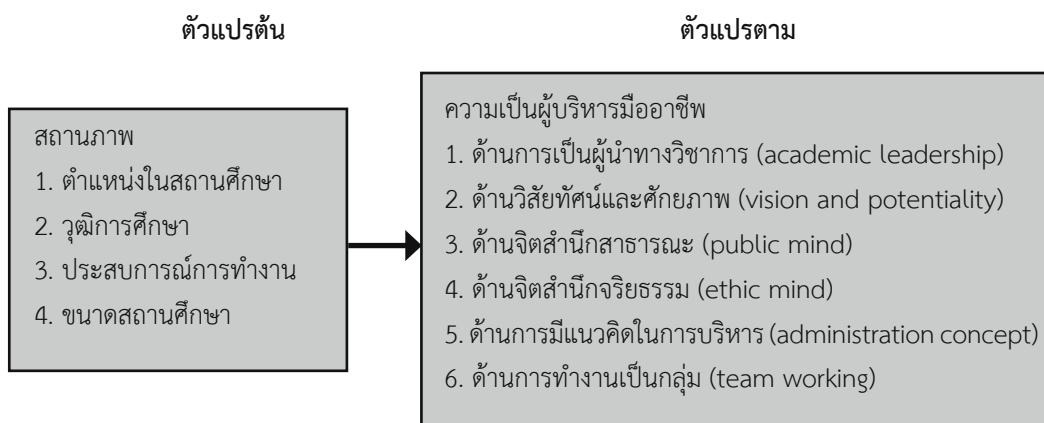
1. เพื่อศึกษาระดับความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ตามการรับรู้ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ของสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
2. เพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดสถานศึกษา

สมมติฐานการวิจัย

การรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา จำแนกตามตำแหน่งในสถานศึกษา วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ไม่แตกต่างกัน

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น จังหวัดนครราชสีมา ยุคของการปฏิรูปการศึกษาในทศวรรษที่ 2 ถือเป็นเรื่องเร่งด่วน และเป็นจุดเน้นในการดำเนินการตามนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการใหม่ ความสำเร็จของการปฏิรูปการศึกษาจึงอยู่ที่สถานศึกษาซึ่งเป็นหน่วยปฏิบัติ และบุคคลที่จะบันดาลให้เกิดความสำเร็จ คือ ผู้บริหารสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้จึงมีความจำเป็นที่จะพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพ คุณลักษณะที่ดีของผู้บริหารจากประสบการณ์ของ วิรุณ ตั้งเจริญ (2557, น. 22-23) นำมาปรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยเกี่ยวกับความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา 6 ด้าน คือ 1) ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ 2) ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ 3) ด้านจิตสำนึกสาธารณะ 4) ด้านจิตสำนึกจริยธรรม 5) ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร และ 6) ด้านการทำงานเป็นกลุ่ม แสดงดังภาพที่ 1

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ข้อมูลที่ได้ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาผู้บริหารสู่ความเป็นมืออาชีพในสถานศึกษา นำข้อมูลไปวางแผนพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดองค์การบริหารส่วน จังหวัดนครราชสีมา
2. ผู้บริหารสถานศึกษาสามารถใช้เป็นข้อมูลในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรม การพัฒนาตนเองของผู้บริหาร การบริหารจัดการสถานศึกษา เพื่อให้เป็นผู้บริหารมืออาชีพในการบริหารสถานศึกษาให้มากขึ้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ปฏิบัติหน้าที่ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา รวมทั้งสิ้นจำนวน 587 คน ได้แก่ ผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 58 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 65 คน และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ 8 กลุ่มสาระ จำนวน 464 คน (กองการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา, 2559) ใช้วิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling) ตามวุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดของโรงเรียน นำมากำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (1970 อ้างถึงใน ไพศาล หวังพานิช, 2558, น. 39) ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 230 คน

2. ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

2.1 ตัวแปรอิสระ คือ สถานภาพ ได้แก่ ตำแหน่งในสถานศึกษา วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา

2.2 ตัวแปรตาม คือ ความเป็นผู้บริหารมืออาชีพ ได้แก่ ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ด้านจิตสำนึกจริยธรรม ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร และ ด้านการทำงานเป็นกลุ่ม

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นซึ่งเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านความเป็นผู้บริหารมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา โดยการศึกษาแนวคิด หลักการ งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความเป็นมืออาชีพของ วิรุณ ตั้งเจริญ (2557, น. 22-23) นำมากำหนดเป็นข้อคำถาม จำนวน 50 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ด้านจิตสำนึกจริยธรรม ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร และ ด้านการทำงานเป็นกลุ่ม แบ่งเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ตำแหน่งในสถานศึกษา วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา โดยแบ่งเป็น 4 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีลักษณะเป็นแบบตรวจรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 ข้อคำถามเกี่ยวกับระดับความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตามการรับรู้ของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำนวน 50 ข้อ แบ่งเป็น 6 ด้าน คือ ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ด้านจิตสำนึกจริยธรรม ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร และด้านการทำงานเป็นกลุ่ม มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 121)

ระดับ 5 หมายถึง	มีความเป็นมืออาชีพมากที่สุด
ระดับ 4 หมายถึง	มีความเป็นมืออาชีพมาก
ระดับ 3 หมายถึง	มีความเป็นมืออาชีพปานกลาง
ระดับ 2 หมายถึง	มีความเป็นมืออาชีพน้อย
ระดับ 1 หมายถึง	มีความเป็นมืออาชีพน้อยที่สุด

4. การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

นำแบบสอบถามฉบับร่าง ที่มีเนื้อหาครอบคลุมเกี่ยวกับการความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบและให้คำแนะนำ ทำการปรับปรุงแก้ไขแล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความถูกต้อง และหาค่าดัชนีความสอดคล้องเชิงเนื้อหา (Index of congruence : IOC) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.60-1.00 จากนั้นนำไปทดลองใช้ (Try-out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้งนี้คือ ครูในสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดชัยภูมิ จำนวน 30 คน ทำการหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ใช้วิธีทดสอบสัมประสิทธิ์แอลฟาของ Cronbach (Cronbach alpha coefficient) โดยรวมทุกด้านได้เท่ากับ 0.98 และรายด้านอยู่ระหว่าง 0.84-0.95 แสดงว่าแบบสอบถามสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่กำหนดไว้ได้จริง

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนดังนี้

5.1 ติดต่อขอหนังสือจากมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลเพื่อใช้เป็นเอกสารขออนุญาตเก็บรวบรวมข้อมูลในโรงเรียนสังกัดสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 230 คน ในโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ด้วยตนเองและทางไปรษณีย์ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด คิดเป็นร้อยละ 100

5.3 ทำการตรวจสอบความถูกต้องความสมบูรณ์จากการตอบแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติต่อไป

6. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

6.1 ข้อมูลสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าร้อยละ (Percentage)

6.2 ข้อมูลระดับความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ใช้สถิติเชิงพรรณนาวิเคราะห์ภาพรวม รายด้าน และรายข้อ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) และ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) กำหนดเกณฑ์การแปลระดับค่าเฉลี่ย ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด, 2554, น. 121)

ค่าเฉลี่ย	4.51-5.00	หมายถึง มีความเป็นมืออาชีพระดับมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51-4.50	หมายถึง มีความเป็นมืออาชีพระดับมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51-3.50	หมายถึง มีความเป็นมืออาชีพระดับปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51-2.50	หมายถึง มีความเป็นมืออาชีพระดับน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00-1.50	หมายถึง มีความเป็นมืออาชีพระดับน้อยที่สุด

6.3 ข้อมูลการเปรียบเทียบการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และ ขนาดสถานศึกษา โดยการทดสอบ One-Way ANOVA (F-test) และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยรายคู่ ด้วยวิธี Fisher's Least Significance Difference (LSD)

ผลการวิจัย

1. การศึกษาระดับความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษาและหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ แสดงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ระดับความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาตามการรับรู้ของผู้บริหารสถานศึกษา

ด้านที่	ด้าน	$\bar{X}$	S.D	ระดับ
1	ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร	4.66	0.49	มากที่สุด
2	ด้านการทำงานเป็นกลุ่ม	4.59	0.49	มากที่สุด
3	ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.58	0.49	มากที่สุด
4	ด้านจิตสำนึกจริยธรรม	4.58	0.49	มากที่สุด
5	ด้านจิตสำนึกสาธารณะ	4.58	0.48	มากที่สุด
6	ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ	4.57	0.49	มากที่สุด
รวม		4.59	0.48	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า การรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.48) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.48) ด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.49) ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.49) ด้านจิตสำนึกจริยธรรม ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.49) ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ($\bar{X} = 4.58$, S.D. = 0.48) และ ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ ($\bar{X} = 4.57$, S.D. = 0.49) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกตาม ตำแหน่ง วุฒิการศึกษา ประสบการณ์การทำงาน และขนาดสถานศึกษา แสดงดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามตำแหน่ง

ความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ตำแหน่งในสถานศึกษา						F	Sig.
	ผู้อำนวยการ		รองผู้อำนวยการ		หัวหน้ากลุ่มสาระ			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ	3.97	0.54	4.01	0.66	4.05	0.56	0.48	0.61
2. ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ	4.17	0.58	4.16	0.69	4.23	0.60	0.43	0.64
3. ด้านจิตสำนึกสาธารณะ	4.03	0.62	4.07	0.64	4.16	0.54	1.40	0.24
4. ด้านจิตสำนึกจริยธรรม	3.87	0.68	4.04	0.71	4.08	0.65	2.21	0.11
5. ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร	4.10	0.68	4.04	0.65	4.23	0.57	3.16*	0.04
6. ด้านการทำงานเป็นกลุ่ม	3.91	0.63	3.97	0.68	4.00	0.60	0.46	0.62
รวม	4.00	0.57	4.04	0.62	4.12	0.58	1.35	0.26

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 2 พบว่า ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ($F = 0.48$, $Sig. = 0.61$) ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ ($F = 0.43$, $Sig. = 0.64$) ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ($F = 1.40$, $Sig. = 0.24$) ด้านจิตสำนึกจริยธรรม ($F = 2.21$, $Sig. = 0.11$) และด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ($F = 0.46$, $Sig. = 0.62$) ซึ่งมีค่า $Sig.$ มากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า การรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ด้านจิตสำนึกจริยธรรม และด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน สำหรับ ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร ($F = 3.16$, $Sig. = 0.04$) มีค่าน้อยกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า การรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05 จึงทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ (LSD) แสดงดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 การทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ (LSD) ของการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา

ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา	ค่าเฉลี่ย	ผู้อำนวยการ	รองผู้อำนวยการ	หัวหน้ากลุ่มสาระ
ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร	4.12	4.10	4.04	4.23
ผู้อำนวยการ	4.10	-	0.06	0.13
รองผู้อำนวยการ	4.04	-	-	0.19
หัวหน้ากลุ่มสาระ	4.23	-	-	-

* นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 พบว่า การรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 4 การเปรียบเทียบการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามวุฒิการศึกษา

ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา	วุฒิการศึกษา						F	Sig.
	ปริญญาตรี		ปริญญาโท		ปริญญาเอก			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ	3.98	0.58	3.97	0.68	-	-	0.46	0.62
2. ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ	4.00	0.64	4.04	0.71	-	-	2.21	0.11
3. ด้านจิตสำนึกสาธารณะ	3.97	0.68	4.01	0.66	-	-	0.48	0.61
4. ด้านจิตสำนึกจริยธรรม	4.00	0.64	4.04	0.70	-	-	2.21	0.11
5. ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร	4.05	0.60	4.16	0.69	-	-	0.43	0.64
6. ด้านการทำงานเป็นกลุ่ม	3.93	0.64	4.07	0.63	-	-	1.40	0.24
รวม	4.01	0.63	4.04	0.61	-	-	1.35	0.25

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 4 พบว่า การรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกตามวุฒิการศึกษา ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ($F = 0.46$, Sig. = 0.62) ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ ($F = 2.21$, Sig. = 0.11) ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ($F = 0.48$, Sig. = 0.61) ด้านจิตสำนึกจริยธรรม ($F = 2.21$, Sig. = 0.11) ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร ($F = 0.43$, Sig. = 0.64) และด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ($F = 1.40$, Sig. = 0.24) มีค่า Sig. มากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า วุฒิการศึกษา ระดับปริญญาตรี ปริญญาโท และปริญญาเอก มีการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 5 การเปรียบเทียบการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน

ความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ประสบการณ์ในการทำงาน						F	Sig.
	ต่ำกว่า 10 ปี		11-20 ปี		มากกว่า 21 ปี			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.01	0.49	4.05	0.60	3.91	0.66	0.94	0.39
2. ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ	4.19	0.57	4.24	0.63	3.98	0.62	2.75	0.06
3. ด้านจิตสำนึกสาธารณะ	4.00	0.64	4.05	0.69	3.93	0.65	0.55	0.57
4. ด้านจิตสำนึกจริยธรรม	4.13	0.52	4.11	0.63	4.02	0.45	0.46	0.62
5. ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร	3.99	0.56	4.08	0.67	4.01	0.57	0.57	0.56
6. ด้านการทำงานเป็นกลุ่ม	3.92	0.55	4.02	0.66	3.80	0.56	2.30	0.10
รวม	4.04	0.50	4.09	0.59	3.94	0.51	1.18	0.10

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 5 พบว่า การรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ($F = 0.94$, Sig. = 0.39) ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ ($F = 2.75$, Sig. = 0.06) ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ($F = 0.55$, Sig. = 0.57) ด้านจิตสำนึกจริยธรรม ($F = 0.46$, Sig. = 0.62) ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร ($F = 0.57$, Sig. = 0.56) และด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ($F = 2.30$, Sig. = 0.10) มีค่า Sig. มากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ประสบการณ์ในการทำงาน ต่ำกว่า 10 ปี ตั้งแต่ 11-20 ปี และมากกว่า 21 ปี มีการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามของขนาดสถานศึกษา

ความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา	ขนาดสถานศึกษา								F	Sig
	เล็ก		กลาง		ใหญ่		ใหญ่พิเศษ			
	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ	4.00	0.64	4.05	0.69	3.93	0.65	4.05	0.69	0.55	0.57
2. ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ	3.99	0.56	4.08	0.67	4.01	0.57	4.08	0.67	0.57	0.56
3. ด้านจิตสำนึกสาธารณะ	4.01	0.49	4.05	0.60	3.91	0.66	4.05	0.60	0.94	0.39
4. ด้านจิตสำนึกจริยธรรม	4.13	0.52	4.11	0.63	4.02	0.45	4.11	0.63	0.46	0.62
5. ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร	3.99	0.56	4.08	0.67	4.01	0.57	4.08	0.67	0.57	0.56
6. ด้านการทำงานเป็นกลุ่ม	4.19	0.57	4.24	0.63	3.98	0.62	4.24	0.63	2.75	0.06
รวม	4.04	0.55	4.09	0.64	3.94	0.58	4.09	0.64	1.26	0.38

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 6 พบว่า การรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ จำแนกตามขนาดสถานศึกษา ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ($F = 0.55$, Sig. = 0.57) ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ ($F = 0.57$, Sig. = 0.56) ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ($F = 0.94$, Sig. = 0.39) ด้านจิตสำนึกจริยธรรม ($F = 0.46$, Sig. = 0.62) ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร ($F = 0.57$, Sig. = 0.56) และด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ($F = 2.75$, Sig. = 0.06) มีค่า Sig. มากกว่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ขนาดสถานศึกษาที่มี ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ มีการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ทุกด้าน ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.05

อภิปรายผล

1. การรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร ด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านจิตสำนึกจริยธรรม ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และ ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ สอดคล้องกับ จิรินทร์ แสกระโทก (2551) ได้ศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียนในโครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันในกรุงเทพมหานคร พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนครูมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ญัฐพงศ์ ศรีสง (2551) ได้ศึกษาคุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้บริหารวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้ พบว่า คุณลักษณะที่พึงประสงค์ทั้ง 5 ด้านคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ ด้านความรู้ความสามารถในการบริการ ด้านมนุษยสัมพันธ์ ด้านบุคลิกภาพ ไม่แตกต่างกัน เหมรัฐ อินสุข, นิรุติ ครุฑหลวง และ สมชาติ บุญมัติ (2552) ได้ศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1 พบว่า ทั้ง 6 ด้าน คือ 1) ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2) ด้านการจัดระบบงาน

3) ด้านวิชาการ 4) ด้านบริหารจัดการ 5) ด้านสังคมและชุมชน และ 6) ด้านการพัฒนาตนเองในเชิงบริหาร Bottoms, et al. (2003, p. 3) ได้ทำการวิจัยเรื่องเกณฑ์การคัดเลือกครูใหญ่ที่มีประสิทธิภาพสูงให้มาบริหารจัดการโรงเรียน สรุปได้ว่า ครูใหญ่ควรมีลักษณะดังนี้ คือ เป็นผู้ที่ทำงานที่มีประสิทธิภาพสูง มีพรสวรรค์ในการเป็นผู้นำ เข้าใจภารกิจของโรงเรียนและชั้นเรียนเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน รู้วิธีการทำงานร่วมกับคณะครูและบุคลากรของโรงเรียนเพื่อนำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงเชิงสร้างสรรค์ให้การสนับสนุนครูได้ดำเนินการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพเพื่อยังประโยชน์ให้แก่นักเรียน และ Duke (2007, pp. 6-8) ได้ทำการวิจัยเรื่องปัจจัยต่าง ๆ ที่หากมีการเปลี่ยนแปลงแล้วจะทำให้โรงเรียนประถมศึกษาประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืนได้ และปัจจัยหนึ่งในนั้นคือ การโยกย้ายครูใหญ่ที่ไม่มีคุณสมบัติเหมาะสม และบุคลากรที่ไม่ให้ความร่วมมือและขาดความสามารถออกไปจากพื้นที่ และคัดเลือกครูใหญ่ที่มีคุณสมบัติพึงประสงค์มาทำงานแทนคือ ครูใหญ่ที่เป็นผู้ใส่ใจในพันธกิจเพื่อนำไปสู่การพัฒนา มีความเป็นผู้นำ เป็นผู้บังคับบัญชาที่ดีสามารถเข้าถึงได้ มีการบริหารจัดการที่ดี มนุษยสัมพันธ์ดี และสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีกับชุมชน

2. การเปรียบเทียบการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ด้านจิตสำนึกจริยธรรม และด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน ส่วน ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร แตกต่างกัน สำหรับรองผู้อำนวยการสถานศึกษา และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ ที่มีวุฒิการศึกษา ประสบการณ์ในการทำงาน และสังกัดขนาดสถานศึกษา มีการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ เสาวภา สัมปุล (2555) ได้ศึกษาคุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3 พบว่า คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามขนาดของโรงเรียน และประสบการณ์ในการทำงาน โดยรวมและรายด้าน มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน พิสิทธิ์ คำชนะ (2552) ได้ศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม พบว่า ข้าราชการครูที่มีสถานภาพตำแหน่งและสถานภาพสมรสต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม โดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน และ Liu (1985, p. 861-A) ได้ทำการวิเคราะห์พฤติกรรมผู้นำในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จ พบว่า พฤติกรรมผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารมีความสัมพันธ์สูงกับความสำเร็จของโรงเรียน ในส่วนที่การวิจัยนี้ไม่พบว่ามีส่วนสัมพันธ์กับความสำเร็จของโรงเรียน ได้แก่ ขนาดของโรงเรียน จำนวนปีของการดำรงตำแหน่งของผู้บริหาร นอกจากนี้ Eager (1987, p. 8-A) ได้ศึกษาถึงกลยุทธ์ในการปฏิบัติงานของผู้บริหารโรงเรียนเอกชนระดับมัธยมศึกษาที่มีประสิทธิผล โดยการสัมภาษณ์ผู้บริหารและครู พบว่า กลยุทธ์ที่สำคัญได้แก่ 1) การแสดงให้เห็นว่ามีความสนใจต่อนักเรียน 2) การภูมิใจในโรงเรียนและความสำเร็จของนักเรียน 3) การให้โปรแกรมการเรียนที่มีคุณภาพต่อนักเรียน 4) มีความเชื่อว่าเราเป็นโรงเรียนที่มีประสิทธิผล 5) แสดงความสนใจในนักเรียนแต่ละคน 6) ฟังความคิดเห็นของนักเรียน 7) จัดหลักสูตรที่สนองต่อวัตถุประสงค์ของโรงเรียน 8) มีการเอาใจใส่ดูแลนักเรียน 9) พัฒนาโปรแกรมการเรียนที่นักเรียนพอใจ 10) เป็นแบบอย่างที่ดีต่อนักเรียน 11) มีการติดต่อสื่อสารกับผู้ปกครองถึงความก้าวหน้าของนักเรียน และ 12) แจ้งให้นักเรียนทราบอย่างชัดเจนถึงพฤติกรรมที่เขาควรประพฤติ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

1.1 ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ ด้านการมีแนวคิดในการบริหาร ด้านการทำงานเป็นกลุ่ม ด้านการเป็นผู้นำทางวิชาการ ด้านจิตสำนึกจริยธรรม ด้านจิตสำนึกสาธารณะ และ ด้านวิสัยทัศน์และศักยภาพ ซึ่งแสดงถึงความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับมาตรฐานที่ 2 กระบวนการบริหารและการจัดการของผู้บริหารสถานศึกษา หมายถึง การดำเนินการบริหารและการจัดการของสถานศึกษาที่ครอบคลุมวิชาการ ด้านครูและบุคลากรทางการศึกษา ด้านข้อมูลสารสนเทศ และด้านสภาพแวดล้อม โดยเปิดโอกาสให้ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อสร้างความมั่นใจด้านคุณภาพการศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2559, น. 2)

1.2 ผลการวิจัยพบว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา และ หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ด้านการมีแนวคิดในการบริหารแตกต่างกัน แสดงให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีแนวคิดในการบริหารงานสถานศึกษาที่หลากหลาย ดังนั้น การแสดงวิสัยทัศน์ของผู้บริหารสถานศึกษา จะสามารถสะท้อนให้เห็นว่า การบริหารสถานศึกษาแบบมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา มีแนวคิดในการบริหารที่ส่งผลต่อการพัฒนาและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับการบริหารสถานศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาวิจัยเรื่อง แนวคิดในการบริหารความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อใช้ในการพัฒนาการบริหารสถานศึกษาของผู้บริหารให้มีศักยภาพ สอดคล้องกับนโยบายการบริหารจัดการสถานศึกษาได้ นำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอก

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึกของการรับรู้ความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษา ทั้ง 6 ด้าน แยกเป็นรายด้าน เพื่อให้ทราบว่าผู้บริหารสถานศึกษามีความเป็นมืออาชีพที่โดดเด่นและมีประสิทธิภาพสูงแต่ละด้านอย่างไร ซึ่งสามารถนำมาใช้ในประเมินผลการบริหารจัดการงานสถานศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษาได้ต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดี ด้วยความกรุณาอย่างสูงจากท่านศาสตราจารย์ ดร.ธีระ รุญเจริญ ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ อาจารย์ ดร.กิตติ วงษ์ขลิทกุล ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ซึ่งได้ให้คำแนะนำปรึกษา ให้ความช่วยเหลือ พิจารณาแก้ไขปรับปรุง ตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม ทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรดา ชัยสุวรรณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สงวนพงศ์ ขวณชม ดร.วฤต วิศรุตเวศน์ ผู้อำนวยการโรงเรียนโยธินบูรณะ ดร.กมลนันทน์ นระวงศ์ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกำปง และ นายสุทัศน์ ไชยปิดชา ครู วิทยฐานะ เชี่ยวชาญ โรงเรียนพระทองคำพิทยาคม ซึ่งเป็นผู้เกี่ยวข้องญาติ ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเครื่องมือในการวิจัย ขอขอบพระคุณ คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ให้คำแนะนำปรึกษาเสนอแนะช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ แก่ผู้วิจัย

จนประสบผลสำเร็จ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณผู้บริหารสถานศึกษาและครูโรงเรียนสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด นครราชสีมาที่ช่วยอำนวยความสะดวกในการตอบแบบสอบถามในการวิจัยในครั้งนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ดูแลอบรมสั่งสอน ด.ต.ประดิษฐ์ ผิวทน คู่สมรส และบุคคลในครอบครัวที่ให้อำนาจใจด้วยดีตลอดมา ขอระลึกถึงพระคุณของอาจารย์ทุกท่าน ที่ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ให้แก่ผู้วิจัยก้าวมาถึง ณ จุดนี้

เอกสารอ้างอิง

- กองการศึกษาองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา. (2559). ข้อมูลพื้นฐาน ปี 2559. สืบค้นเมื่อ 12 มกราคม 2559, จาก <http://www.koratapao.go.th/>
- จิรินทร์ แสกระโทก. (2551). การศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของผู้บริหารสถานศึกษาของโรงเรียน โครงการหนึ่งอำเภอหนึ่งโรงเรียนในฝันในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, กรุงเทพมหานคร.
- ณัฐพงศ์ ศรีสง. (2551). คุณลักษณะที่เป็นจริงและที่พึงประสงค์ของผู้อำนวยการวิทยาลัยเทคนิคภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาบริหารมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าลาดกระบัง, กรุงเทพมหานคร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2554). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 9). กรุงเทพมหานคร : สุริยวิทยาสาน.
- พิสิทธิ์ คำชนะ. (2552). การศึกษาคุณลักษณะของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, มหาสารคาม.
- ไพศาล หวังพานิช. (2558). เอกสารประกอบการสอนวิชาการวิจัยทางสังคมศาสตร์. นครราชสีมา : คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล.
- วิรุณ ตั้งเจริญ. (2557). คุณลักษณะของผู้บริหารจากประสบการณ์ของศาสตราจารย์ ดร.วิรุณ ตั้งเจริญ ในการบริหารการศึกษานักบริหารมืออาชีพ. นนทบุรี : พิมพ์พันธ์การพิมพ์.
- สมหวัง พินัยวัฒน์. (2553). วิถีวิทยาการประเมิน : ศาสตร์แห่งคุณค่า (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2559). คู่มือการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา ขั้นพื้นฐานเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.
- สุเทพ พงศ์ศรีวัฒน์. (2550). ภาวะความเป็นผู้นำ. กรุงเทพมหานคร : ส.เอเซียเพลส.
- เสาวภา สัมพล. (2555). คุณลักษณะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนตามความคิดเห็นของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 3. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, บุรีรัมย์.
- เหมรัฐ อินสุข, นิรุติ ศุขหลวง และ สมชาติ บุญมดี. (2552). การศึกษาคุณลักษณะความเป็นมืออาชีพของ ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพิษณุโลก เขต 1. สารนิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

- Bottoms, G., et al. (2003). *Good Principals are the Key to successful School: Six Strategies to Prepare More Good Principals*, Southern Regional. Education Board, Atlanta. Retrieved April 21, 2003, from http://www.sreb.Org/programs/hstw/publications/pubs/03V03_GoodPrincipals.pdf
- Duke, D. L. (2007). *School Leadership and Instructional Improvement*. New York: Random House.
- Eager, J. H. (1987). Identification of Key Strategies for School Effectiveness and How They are Implemented as Perceived by Administrators and Teachers in Selected Exemplary Private Secondary School. *Dissertation Abstracts. International*, 48(5), 1205-A.
- Liu, Ching-Jen. (1985). "An Identification of Principals' Instructional Leadership Behaviors in Effective High School". *Dissertation Abstracts. International*, 34(6), 861-A.

ผู้เขียนบทความ

นางวิวรรณทอง ผิวทน

นักศึกษาระดับปริญญาโท
หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
เลขที่ 84 หมู่ที่ 4 ตำบลบ้านเกาะ อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา 30000
E-mail: wiwanthong20@gmail.com

ศาสตราจารย์ดร.ธีระ รุญเจริญ
อาจารย์ ดร.กิตติ วงษ์ชวลิตกุล

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล